

#DKVILD
SAMMEN OM ET VILDERE DANMARK

Projektindstilling til:

Danmarks VILDESTE kommune

**Haderslev
Kommune**

Haderslev Kommune grønbog
Afgræsnings- og driftsændringsprojekter af bynær natur i Vojens by

Grøn bog for Haderslev Kommune

Kommunenavn:

Haderslev Kommune

Kontaktperson(-er):

Thomas Mogensen

Natursagsbehandler, Klima og Natur

thmo@haderslev.dk, 24 42 36 40

Christina Bess-Hansen

Driftsplanlægger, Driftsafdelingen

chbh@haderslev.dk, 74 34 23 10

Jeres VILDE projektside:

[Konkurrencen "Danmarks Vildeste Kommune" \(haderslev.dk\)](https://www.haderslev.dk/konkurrencen-danmarks-vildeste-kommune)

Sitet er under udvikling. Det betyder desværre at vi ikke har nået at lave en præsentation af vores projekter, på en måde som til fulde kan vise omfanget af de tiltag vi har foretaget.

Finaleprojektets titel/overskrift:

Afgræsnings- og driftsændringsprojekter af bynær natur i Vojens by.

Kort beskrivelse af projektet:

Projekt består i at ændre plejen på et større grønt areal i Vojens by til gavn for biodiversiteten.

Den åbne del af arealet har tidligere været hyppigt klippet med maskine, uden opsamling.

Ændringen i plejen har omfattet en rydning af opvækst af træer/buske, etablering af afgræsning med kvæg på ca. halvdelen af arealet, ét årligt høslæt på den resterende del og etablering af klippede stier igennem arealerne.

Projektet er et opstået som et samarbejde mellem Haderslev Kommunes driftsafdeling og Forum Vojens, der er en borgerrepræsentations gruppe for borgere, foreninger, virksomheder og intuitioner i Vojens.

Området har et samlet areal på ca. 3,7 ha. Den vest og sydlige del af arealet er blevet hegned og der er udsat 6 Galloway kvæg, der skal afgræsse en mosaik bestående af skov og overdrev og med et areal ned til en gennemløbende å. Området, der afgræsses, har et samlet areal på ca. 2,62 ha. Dyrene blev lukket ud på arealet den 20. oktober 2019. På dagen var der, som det fremgår af de vedlagte billeder, en stor interesse for at se og høre mere om projektet. [Link til artikel.](#)

Den resterende del af arealet, som består af et overdrev med en gravhøj på toppen, har fået ændret plejen til ét årligt høslæt.

Målgruppen for projektet er borgerne i Vojens, men særligt beboerne omkring Odinsvej.

Indsatsen på arealerne har været rettet mod at skabe muligheder for en større biodiversitet, ved at skabe en større variation i vegetationen og holde de lysåbne arealer fra at gro til. Dette har været en i en kombination mellem rydning og efterfølgende afgræsning.

Hvorfor skal netop dette projekt og jeres kommune kåres som Danmarks VILDESTE:

(max 5 linjer)

Fordi projektet har et bredt fokus der omfatter en forbedring af de fysiske forhold for en højere biodiversitet, et lokalt engagement i form af medejerskab og drift samt en lokal opbakning ved at den rekreative udnyttelse af arealet er opretholdt.

Beskriv hvordan projektet lever op til de overordnede bedømmelseskriterier

- **Nytænkende** (max 200 tegn med mellemrum):
Mulighederne for afgræsning i bynatur, her boligkvarterer, har været forbundet med en del udfordringer i forhold til forskellige tilladelser efter flere lovgivninger. Vi har fundet løsninger på disse forhold.
- **Engagerende** (max 200 tegn med mellemrum):
Samarbejde med borgergruppen Forum Vojens. Forum Vojens har hjulpet med finansiering til hegning og har stået for promoveringen af projektet. Særligt ved indvielsen af projektet var der en stor interesse.
- **Vedvarende** (max 200 tegn med mellemrum):
Helårs afgræsning med Galloway ved Odins-kvarteret i Vojens er blivende, og den nye driftspraksis på de grønne arealer er blevet permanent implementeret med høslæt i sensommeren.
- **Stort** (max 200 tegn med mellemrum):
Projektområdet har et areal på ca. 3,7 ha, hvor ca. 2,62 ha bynær natur bliver helårsafgræsset. Projektområdet omfatter både skråninger og lavt liggende arealer med skov og vandløb mellem 4 boligkvarterer i Vojens.
- **Intelligent** (max 200 tegn med mellemrum):
Ved at sikre et samarbejde den lokale borgergruppe, Forum Vojens, er der sikret en lokal interesse og et ejerskab for projektet. Der forbedrer mulighederne for en øget biodiversitet i området, samtidig med at den rekreative brug af arealerne opretholdes.

Hvilken læring har kommunekonkurrencen givet, som kan bruges fremadrettet i kommunens(-ernes) naturindsatser?

Der er en stor interesse for at skabe bedre forhold for den vilde natur, både fra borgere og politikere. Dette har ført til et ændret fokus på at finde ændringer af driften af kommunale arealer, så de bliver mere biodiversitetsvenlige.

Erfaringerne fra projektet har lært os, at det er muligt at etablere afgræsning i bynær natur og at der har været en positiv tilbagemelding og interesse fra borgerne. Vi vil derfor undersøge mulighederne for at udbrede afgræsning til andre projekter i fremtiden.

Beskriv/illustrer kommunens bedste, billigste og delbare VILDE råd, som andre kommuner kan lade sig inspirere af:

Ændringer i driften af grønne arealer. Ved at tage et til to årlige høslæt, typisk i april og september, kan vise hurtige positive effekter på biodiversiteten på arealer. Dette er særligt på arealer der i forvejen er næringsfattige. Ved at tage høslæt tidligt sikrer man, at der kommer mere lys ned til blomsterplanterne. Ved at tage det sene høslæt i september, fjernes næringsstoffer og det døde plantemateriale fra arealet.